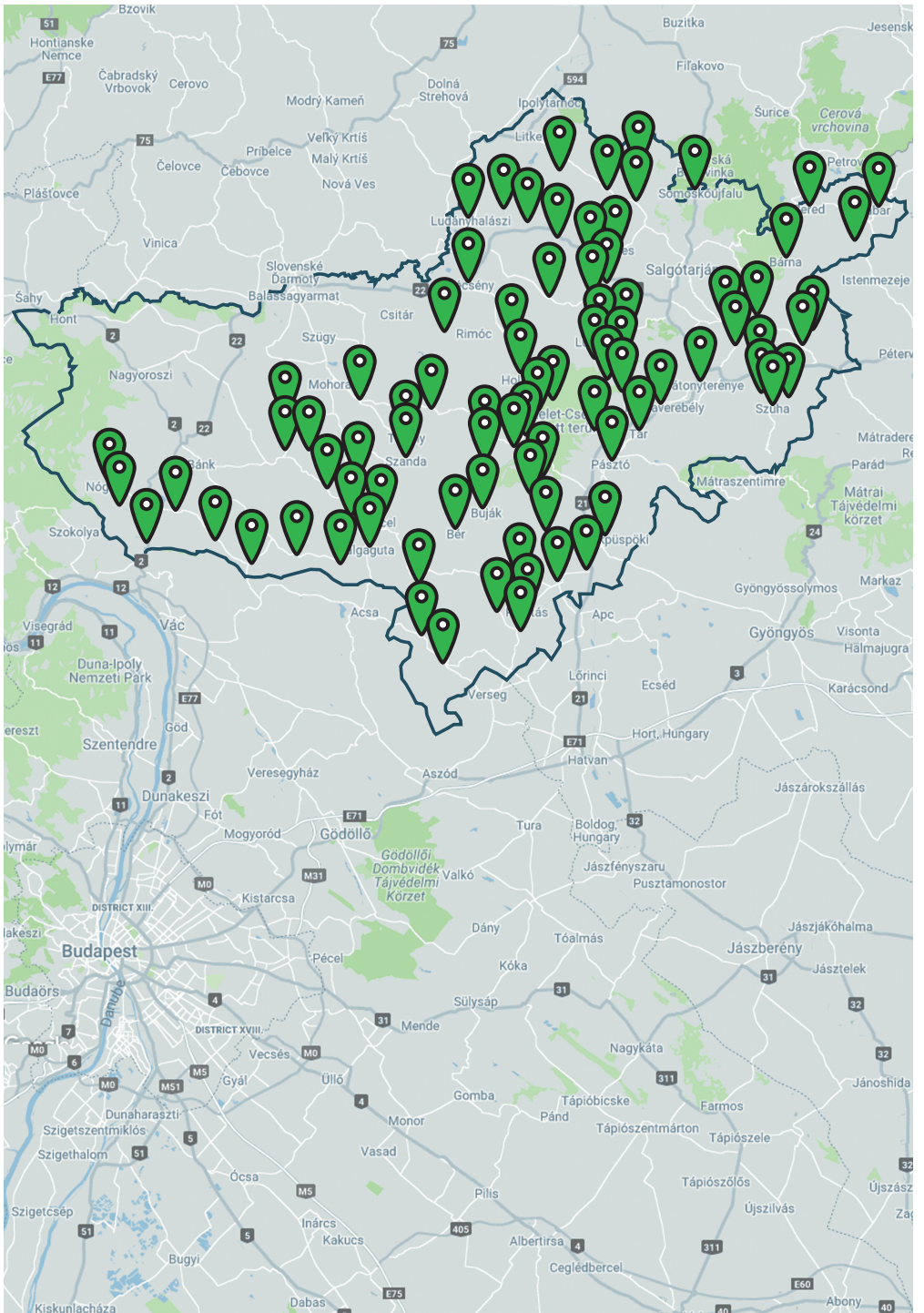

KÖZSSÉGFEJLESZTÉSI FOLYAMATOK NÓGRÁD MEGYÉBEN

a TOP 5.3.1-16
pályázatokban

Cselekvő
közösségek

BEVEZETŐ

A közösségfejlesztés módszertanával jelenleg országosan csaknem ezer településen zajlik közösségfejlesztési folyamat, a helyi identitás és kohézió erősítése. Jelen kiadványunkkal néhány példa kiemelésével azokra a kérdésekre keressük a választ, hogy mit is jelent mindez és milyen megoldásokat tud adni egy közösségi alapú beavatkozás a települések kihívásaira, a módszertan adta keretek között tudnak-e helyben elérni változásokat.

A „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás” EFOP 1.3.1-15-2016-00001 kiemelt projekt a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, az NMI Művelődési Intézet Non-profit Közhasznú Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciumi együttműködésében valósul meg. Szorosan kapcsolódik a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében meghirdetett „A helyi identitás és kohézió erősítése” TOP-5.3.1-16 és TOP-6.9.2-16 című pályázatokhoz és szakmai, illetve módszertani támogatást nyújt a megvalósítás során.

A TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektek 2017 őszétől indultak el megyénként

változó településszámmal, időtartammal és feltételekkel. Közös bennük, hogy mindannyian láttak lehetőséget abban: ha a saját településükön megerősödnek a közösségek, szorosabb együttműködések, közös cselekvések alakulnak ki és nyitottabbá válik a társadalmi párbeszéd. A feltárás, interjúzás időszakától kezdve a közösségi beszélgetéseken át a cselekvési terv kialakításáig és megvalósításáig a Cselekvő közösségek projekt kulturális közösségfejlesztő mentorai kísérték a folyamatokat és segítették át a nehezebb időszakokon is a projektgazdákat.

2019 tavaszán a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt keretében 18 megyei szakmai napot szerveztünk, melyeken találkozási lehetőséget biztosítottunk a TOP-5.3.1-16 és 6.9.2-16 kódszámú projektben érintetteknek.

Ez a füzet egyike annak a 18 megyei kiadványnak, amelyekben megyénként 3-3 (a rendezvényeken megismert) példát mutatunk be. Ha valamely jó gyakorlat felkelti érdeklődésüket, forduljanak bizalommal a megvalósító projektgazdákhöz!

MEGYEI ÖSSZEFOGLALÓ

Nógrád megye területe 2 544 négyzetkilométer, ez az ország területének mindössze 2,7 százaléka, amivel a második legkisebb területű megye, s az ország legkisebb lélekszámú megyéje is. Területileg 6 – salgótarjáni, balassagyarmati, szécsényi, rétsági, pásztoói és bátonyterenyi – járásra tagolható. A megyében összesen 131 település van, ebből 6 település rendelkezik városi ranggal. A megyeszékhely Salgótarján, melynek népessége 198 ezer fő.¹ A 131 település önkormányzata 6 közművelődési intézményt, 4 közművelődési feladatot ellátó nonprofit kft.-t tart fent és összesen 121 közösségi színteret működtet.²

A megyében összesen 8 nyertes TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése című projekt valósul meg. Az érintett települések száma összesen 81, tehát a projektek a nagyszámú települési konzorciumokban zajlanak le. A 8 nyertes gesztortelepülés és a kitűzött megvalósítandó projektek a követ-

kezők: Mátranovák – Mátranovák és környéke kulturális maraton; Balassagyarmat (2 nyertes pályázattal is érintett) – Palóc identitás erősítése, illetve A helyi identitás fejlesztése a Karancs-völgyében; Tar – A helyi identitás fejlesztése a Zagyvamentén; Sóshartyán – Barangolás a Belső-Cserhát és a Karancsvölgy településein; Bátonytereny – Palóccország szíve rendezvénysorozat; Palotás – A helyi identitás és kohézió erősítése Palotás és térségében; és Bercel – A közösség erősítése Nógrádtól-Kállóig.

A projektek célja, hogy fejlesszék a helyi közösség felelősségtudatát, növeljék a civil aktivitást és a helyi identitást, csökkentsék az elvándorlást és helyben tartsák a fiatalokat. Célkitűzésként megjelenik a bűn- és balesetmegelőzés, valamint a közlekedésbiztonság elősegítése. A 8 nyertes konzorciumnak összesen 650 millió Ft összegű támogatás áll rendelkezésére. Nógrád megye esetében³ a támogatási dön-

1 http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/mesz/12_no.pdf

2 Nógrád megyei NMI Nkft. adatai alapján

3 https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso

tések 2017 decemberében és 2018 tavaszán születtek.

A helyiek igényei alapján elkészültek a helyi cselekvési tervek. Az így megtervezett rendezvények, események és egyéb megvalósítandó folyamatok tervezésével az egyes konzorciumok beléptek a megvalósítási szakaszba.

A megvalósult programok, rendezvények közül például a mátranováki konzorciumban a Vadhútból készült ételek fesztiválját rendezték meg. A fesztivált Mátramindszenten tartották a szomszédos településekkel együttműködve. A térségi identitás erősítését szolgálta, hogy a környék erdeiben, mezőin élő vadakból készült ételeken keresztül mutatták be gasztronómiai értékeiket. Hasonlóan Mátramindszenthez a közösségfejlesztés, az értékörzés jegyében valósult meg Lucfalván a Farsangi mulatság. Sóshartyánban nagyszabású koncertet szerveztek a település fölé magasló dombon álló templomban, a tári konzorciumban több településen az elszármazottakat megcélozva augusztusban

rendezték majd meg a Tariak találkozóját.

A megyében három kulturális közösségfejlesztő mentor végzi munkáját. A szakemberek segítségével számos, Nógrád megyében aktívan működő közösségnek, közművelődési szakembernek, közösségfejlesztéshez kapcsolódó helyi partnernek adtak lehetőséget arra, hogy a Cselekvő közösségek projekt által szervezett szakmai napokon kapcsolatot építsenek, illetve külföldi és belföldi tanulmányutak során további jó gyakorlatokkal ismerkedhessenek meg.

A TOP-5.3.1 projektek szakmai megvalósításának elősegítésében a mentorok együttműködnek a konzorciumi partnerekkel, a Cselekvő közösségek projekt által az intézményi és hivatali dolgozók számára kínált szakmai képzéseken is nagy létszámmal vettek részt a Nógrád megyei partnerek.

A fennmaradó időben a mentorok azon dolgoznak, hogy elősegítsék a közösségfejlesztési folyamatokat, így járulva hozzá a TOP-5.3.1 projektek sikeres megvalósításához.

„A HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE” CÍMŰ TOP PÁLYÁZATBAN RÉSZTVEVŐ TELEPÜLÉSEK

Alsótold	Garáb	Mátramindszent	Ságújfalu
Bárna	Héhalom	Mátranovák	Sámsonháza
Bátonyterenye	Herencsény	Mátraszele	Somoskőújfalu
Becske	Hollókő	Mátraszőlős	Sóshartyán
Bér	Jobbágyi	Mátraterenye	Szalmatercs
Bercel	Kálló	Mátraverebély	Szanda
Berkenye	Karancsberény	Nagybárkány	Szarvasgede
Bokor	Karancskeszi	Nagykeresztúr	Szécsénke
Buják	Karancslapujtó	Nagylóc	Szécsény
Cered	Kazár	Nemti	Szécsényfelfalu
Csécse	Keszeg	Nézsza	Szendehely
Cserháthaláp	Kétbodony	Nógrád	Szente
Cserhátszentiván	Kisbágyon	Nógrádkövesd	Szilaspogony
Dorogháza	Kisbárkány	Nógrádmegyer	Szuha
Ecseg	Kisecset	Nógrádsáp	Szurdokpuszpöki
Egyházasdengeleg	Kishartyán	Nőtincs	Tar
Egyházasgerge	Kozárd	Ősagárd	Terény
Erdőkürt	Kutasó	Palotás	Vanyarc
Etes	Lucfalva	Pásztó	Varsány
Felsőtold	Ludányhalászi	Piliny	Zabar
Galgaguta	Márkháza	Rákócziánya	

BARANGOLÁS A BELSŐ-CSERHÁT ÉS A KARANCS VÖLGY TELEPÜLÉSEIN

A projekt kedvezményezettje: Sósartyán Község Önkormányzata

Együttműködő partnerek: Bokor Község Önkormányzata, Csehátszentiván Község Önkormányzata, Felsőtold Község Önkormányzata, Garáb Község Önkormányzata, Hollókő Község Önkormányzata, Kisbárkány Község Önkormányzata, Kishartyán Község Önkormányzata, Kutasó Község Önkormányzata, Lucfalva Község Önkormányzata, Márkháza Község Önkormányzata, Mátraszőlös Község Önkormányzata, Mátraverebély Község Önkormányzata, Nagybárkány Község Önkormányzata, Nagykeresztúr Község Önkormányzata, Sámsonháza Község Önkormányzata

A Nógrád megyei Sósartyán ezer fő alatti lélekszámú kisközség a Cserhát lábánál, Salgótarjántól alig 15 kilométerre délnyugatra, gyönyörű természeti környezetben fekszik. A hagyománytisztelő település gazdag történelmi múltra tekint vissza. A község középkori eredetű, a terület azonban már régebb óta lakott volt. Sósartyánban található a Bükk Nemzeti Parkhoz tartozó védett természeti terület, a Hen-

cse-hegy.

A falu önkormányzata a lakóközösséggel karöltve minden igyekezetével őrzi értékeit. A Sósartyáni Faluszépítő Egyesület sokszínű kulturális tevékenységet folytat már évek óta.

Sósartyán büszkesége az 1976-ban közadakozásból létrejött *Falumúzeum*, ahová a néprajz helyi tárgyi emlékei kerültek. A település szülöttje Adorján János szob-

rásművész. Munkásságának és életének állít emléket a falu központjában található emlékhely, ahol a művész tárgyaiból 2014-ben nyitottak állandó kiállítást. A falu teljes infrastruktúrával rendelkezik, bölcsődét, óvodát, 8 osztályos iskolát, egészségügyi központot, szociális központot, Integrált Községi Szolgáltató Teret (IKSZT-t) is működtetnek.

Sóshartyán *Barangolás a Belső-Cserhát és a Karancs Völgy településein* TOP-5.3.1-16-NG1-2017-00005 címmel nyert pályázatot. Az elnyert támogatás összege: 69 225 000 Ft. A projektet 16 önkormányzat közösen adta be, a konzorciumvezető Sóshartyán, a projekt célterülete a részt vevő önkormányzatok által lefedett térség. A projekt 2018 júniusában kezdődött. Legfőbb eleme olyan rendezvények szervezése, amelyek a nőgrádi identitást hangsúlyozó elemek mellett közbiztonsági és közlekedésbiztonsági, jól elkülöníthető részeket is tartalmaznak. A konzorcium fő célja, hogy az együttműködő települések közösségeink, értékeink, civil szerveződései kapcsolatot találjanak

a mintegy 30 km sugarú körben. *„Múltunk nélkül nincs jelen, jelen nélkül nincs jövő!”* mottóval egyaránt nagy hangsúlyt fektetnek a múlt és a jelen értékeire, bevonva az idősebb és a fiatalabb generáció tagjait. Közös cél, hogy a települések élhetőek, biztonságosak legyenek.

A pályázat lehetőséget teremtett egy *néptánc, népzenei találkozó megszervezésére*, ahol Sóshartyán és a 12 éve működő helyi Rezeda néptáncsoport fiatal tehetségei is részt vehettek. A Sóshartyáni Római Katolikus Egyház Jézus Szíve templomban szerveztek *karácsonyi programot* a lakosoknak. Sok önkéntes munkájával és együttműködésével fiatalok és idősek valósították meg az eseményt. A falu kemencéjében lepényt sütöttek, virágsokrokkal díszítették fel a templomot, forralt borral és forró teával kedveskedtek az érdeklődőknek. A koncert során karácsonyi egyházi dalok csendültek fel, a kisdéd érkezésének története és születésének körülményei elevenedtek meg. A megjelent 150-180 fő együtt énekelte el a Mennyből az angyal című dalt.

Jelentős programjaik közé tartozik a *Hazaváró* esemény, amelyet szeptember elején rendeznek meg. A település szülöttjeit várják vissza a kétnapos rendezvényre, beszélgetésre, az emlékek felidézésére. A régi kapcsolatok ápolása, újjáélesztése és a múlt felidézése a cél. Az elszármazottak a vendégvárást követően a rég nem látott utcákat, intézményeket, múzeumokat, a keresztelők templomot járják körbe és nosztalgizálnak, mesélnek a múlttól, a régi szokásokról.

A második napon a térség nevezetességei, a világörökség részének megtekintése, a katolikus vallás gyakorlása, a nemzeti

kegyhely, a Szentkút meglátogatása kerül előtérbe. Emellett ellátogatnak Magyarországot egyetlen, a világörökség részeként számontartott falujába, Hollókőre is.

A *Barangolás a Belső-Cserhát és a Karancs Völgy településein* című pályázat a közösségi programok révén, a közös aktivitások által hozzájárul a települések lakosainak folyamatos kapcsolattartásához. A megvalósítás során fontos szempont volt, hogy az itt élőkkel közösen vigyük végig a folyamatokat, az eltérő korosztályokat bevonva biztosítsuk a generációk közötti párbeszéd megteremtését és a helyi beágyazódást.

MÁTRANOVÁK ÉS KÖRNYÉKE KULTURÁLIS MARATON

A projekt kedvezményezettje: Mátranovák Község Önkormányzata

Együttműködő partnerek: Bárna, Cered, Dorogháza, Kazár, Mátramindszent, Mátranovák, Mátraszele, Mátraterenye, Nemti, Rákóczihánya, Somoskőújfalu, Szilaspogony, Zabar

Mátranovák mátraaljai magyar kisközség Nógrád megye legkeletibb szélén, a Mátra északi oldalánál helyezkedik el. A településhez több településrész is tartozik, mint MátracsERPuszta, NyírmedPuszta, SzéPfafuszta, Szoroslápapuszta. Nagyjából 1 600 lakosú település, amelynek mára teljesen kiépült az infrastruktúrája. Mátranovák kedvelt kirándulólé hely a Mátraalján. A községre mindig jellemző volt a pezsgő kulturális és sportélet, bár a formálisan működő ci-

vil szervezetek száma nem jelentős, de a civil közösségi és vállalkozói élet annál virágzóbb és folyamatos fejlődést mutat. A helyi Május 1. Művelődési Ház jelenti a közösségi színteret a már megalakult és aktívan működő szabadidős klubok számára, mint a Mátranováki Nyugdíjas Klub, a Mátranováki Dalárda férfi kórusa, a Maszat alkotó szakkör, vagy az „Erabik” sportcsoport az ifjúsági és gyermek csoportok, mint a baba-mama klub és az alulról jövő más kezdeményezések.

A gesztortelepülés szerepét betöltő Mátranovák 2017 decemberében elnyerte a TOP-5.3.1-1 6-NG1-2017-00001 számú pályázatot. A konzorciumban megvalósuló projektben további 13 Nógrád megyei, szomszédos település vesz részt: Bárna, Cered, Dorogháza, Kazár, Mátramindszent, Mátraszele, Mátraterenye, Nemti, Rákócziánya, Somoskőújfalu, Szilaspogony és Zabar. A települések összességében 73 800 000 Ft-ot nyertek szabadidős, kulturális, a bűnmegelőzés és a közbiztonság javítását elősegítő, illetve közlekedésbiztonsági és balesetmegelőzési programok megvalósítására.

A megvalósítás 2019 áprilisában kezdődött el, s már több mint ötven, kisebb-nagyobb volumenű program valósult meg a partnertelepüléseken. Olyan, teljesen új rendezvények kerültek a települések éves rendezvény repertoárjába, amelyek közösségfejlesztő elemek segítségével hozzájárulnak a helyi identitás erő-

sítéséhez, a fiatalság helyben tartásához, a lakosság bevonásához és a közösségi élet fejlesztéséhez. Legfontosabb célkitűzés a helyi identitás erősítése, amelyhez olyan programokat említhetünk, mint a majálisok, a gyermeknapok, a különböző családi napok vagy azok a tematikus ismeretterjesztő programok, előadásorozatok, film- és könyvklubok, melyeket mind a helyi sajátosságokra, hagyományokra építkezve terveztek meg, ezáltal is népszerűsítve a lakosság körében az „ide tartozom” érzést. A projekt másik kiemelt célkitűzése a bűnmegelőzés és a közlekedésbiztonság, amely kategóriákra minden település színesebb-nél-színesebb rendezvényeket tervezett és valósított meg, illetve a rendvédelmi szervek bevonásával folyamatosan valósít meg, egészen 2021 augusztusáig, a projekt fizikai befejezésének határidejéig. Rendkívüli jelentőséggel bír a települések, közösségek közösségi kezdeményező- és cselekvőképessége, illetve az együttműkö-

dés és közösségi szerepvállalás fejlesztése, a lakosság bevonása, valamint az önkéntesség népszerűsítése és erősítése. A gesztortelepülésen számos lakossági civil és vállalkozói fórumot szerveznek, amelyek keretében megszólítják a korábbi években a különböző rendezvények, események során már meghatározó aktív csoportokat. Minden mátranováki és környékbeli helyi önszerveződő csoportra, egyesületre, alapítványra számítanak, melyeket elsődlegesen a civil társaságok vezetői és képviselői, illetve azon személyek bevonásával szorgalmaznak, akik kiindulópontot jelenthetnek a lakosság mind szélesebb körű bevonásába is. Ezekon a fórumokon térképezik fel a helyi igényeket, vetik össze a projekt biztosította lehetőségekkel, majd az eredmények alapján tervezik meg a települések előtt álló feladatokat. A településvezetők, csoportok egymás rendezvényeit

is meglátogatják, ezzel erősítve a közöttük lévő együttműködést és jó kapcsolatot.

A *Kicsiny falum szépségei fórum* a helyi aktív szervezetek és kisközösségek részére szervezett tájékoztató és megbeszélés volt. A program célja a számukra elérhető lehetőségek ismertetése, a szervezetek és a település tevékenységeinek, céljainak összehangolása, a nagyobb szabadtéri kulturális rendezvényével kapcsolatos ötletek megvitatása, tervezése és megbeszélése volt. Az I. Mátra napok Mátranovák legnagyobb szabadtéri rendezvénye, amely egy kétnapos eseménysorozatot foglalt magába. Az első napon a közlekedésbiztonság, a második napon pedig a balesetmegelőzés került fókuszba. A helyi motoros baráti társasággal együttműködve valósult meg péntek délutántól a különböző amatőr és profi rockzenekarokat felvonultató koncertsorozat. A bűnmegelőzés elősegítése érdekében

másnap a Karancs Speciális Mentőszolgálat szakemberei települtek ki a helyszínre, bemutatókkal, előadásokkal hívták fel a rendezvény vendégeinek a figyelmét a bűn- és a balesetmegelőzés fontosságára. A kulturális nevelés és az identitásfejlesztés tekintetében a helyi és vendéglelőadók kulturális műsora, néptáncbemutatók, gyermekműsorok, élő koncertek és helyismereti kvíz várta a résztvevőket. Helyi, környékbeli és vendég alkotók, művészek, illetve termelők települtek ki a rendezvény helyszínére, így értékes, szép és ízletes termékekkel, alkotásaikkal, vásárlási és kóstolási lehetőséggel színesítették a programot. Délelőtt sporttal, délután kézműveskedéssel, kulturális műsorokkal készültek a helyiek, melynek szervezésébe bevonták a helyi csoportokat, szerveze-

teket, magánszemélyeket és a közoktatási intézmények képviselőit is.

A projekt eredményei közül kiemelhető a települések és a közösségek közötti együttműködés fejlesztése, az egymástól való tanulás lehetősége. A szomszédos települések a projekt kapcsán ellátogatnak egymás rendezvényeire, tapasztalatokat gyűjtenek és egymással megosztják ötleteiket, javaslataikat. Ezzel javul a települések, a lakosság közötti kommunikáció, nyitottabbá válnak, a közös munka által pedig szorosabb kapcsolat alakul ki a lakosok és csoportjaik között. Fontos szempont az is, hogy a projekt során megvalósuló, mindenki számára nyitott és ingyenes programok által a térségre jellemző elzárkózás is enyhülhet. A projekt hosszú távon a lakosság életszínvonalának javulásához is hozzájárul.

HELYI IDENTITÁS ÉS KOHÉZIÓ ERŐSÍTÉSE A ZAGYVA MENTÉN

A projekt kedvezményezettje: Tar Község Önkormányzata

Együttműködő települések: Alsótold, Kozárd és Szurdokpüspöki községek önkormányzatai, valamint Pásztó Város Önkormányzata

Tar község a Zagyva folyó völgyének mátrai oldalán fekszik. A Salgótarján – Hatvan – Budapest vasútvonal, a 21-es számú főút, valamint a Mátrából a Cserhát irányába tartó közlekedés kiemelt jelentőséget ad a településnek. Emellett a kis Zagyvavölgyön át induló kiránduló útvonal színhelye is, jelentős turistaforgalommal. A 2017-es demográfiai adatok szerint a lakosságszám 1 913 fő. A közösség-szervezésben több szervezet is aktívan részt vesz:

Tar Lőrinc Baráti Kör Közhasznú Egyesület, Kontyvirág Hagyományőrző Egyesület, „Egy a célunk Tarért” Egyesület, Tari Nyugdíjas Egyesület, Tari Szabadidős Egyesület, Tar Községért Alapítvány.

A Tar Község Önkormányzata által vezetett konzorcium *Helyi identitás és kohézió erősítése a Zagyva mentén* címmel valósítja meg a TOP-5.3.1-16-NG1-2007-00003 számú projektet. A konzorcium további tagjai Alsótold, Kozárd és Szurdokpüspöki község-

gek önkormányzatai, valamint Pásztó Város Önkormányzata. A projekt célja, hogy fejlessze a Zagyva mentén élő közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudatát, a helyi civil társadalom felkarolásával segítse a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek ösztönzését. Emellett erősíteni kívánják a helyi identitást, a civil aktivitást, azon belül az önkéntességet, valamint a településhez, településrészekhez, térséghez való kötődést, csökkentve ezzel a térségre kifejezetten jellemző elvándorlást. A konkrét fejlesztési tervek közé tartozik a fiatalok bevonásával a települések népességmegtartó erejének erősítése. Az egyéni szükségletek felismerésével és a változáshoz elengedhetetlen cselekvő részvétel képességével javul a lakosság életminősége is. A projekt kiemelt célja az esélyegyenlőség mélyítése is, így nemtől, kortól, vallási vagy nemzeti hovatartozástól függetlenül mindenkire számítanak a projekttevékenységek megvalósításában. A megvalósuló programok összhangban vannak a pályázó települések Helyi Esélyegyenlőségi Programjainak megállapításaival és célkitűzéseivel.

A pályázat időtartama alatt a helyi lakosokat bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre mozgósítják. Az identitástudat erősítése érdekében helytörténeti előadások, közösségerősítő események szervezését is szorgalmazzák. Az idősebb generáció bekapcsolódását segíti a hagyományok megőrzését, felelevenítését célzó programok megvalósítása, továbbá népismereti táborokon, kézműves gyermekrendezvényeken keresztül a hagyományok megismertetése

a fiatalokkal. Mindemellett cél egy helytörténeti egyesület alapítása és annak támogatása, a helyi értékeket közvetítő kiadványok (például falukönyv, közösségi kalendárium) létrehozása. Fontos projektelem a települések szomszédolása, ami által az együttműködő partnerek egymás kultúráját is megismerhetik. A lebonyolítást lakossági fórumok szervezésével segítik, ahol a jelenlévők értékelhetik a közösségfejlesztő folyamatokat, véleményt formálhatnak és újabb ötleteket vethetnek fel.

A projekt keretén belül szervezték meg a *Tar vagy Tari családnevűek találkozója Taron* elnevezésű rendezvényt 2019. augusztus 18-án. A program célja az volt, hogy megmutassák a helyieknek azokat a településük történelmi és természeti adottságaiból adódó értékeket, amelyek a településen élők számára már természetesek. Az ideérkező embereket arra sarkallják, hogy gyöngyszemnek tartsák lakóhelyüket. A találkozóval szerették volna elérni, hogy az itt élő tariai és az idelátogató Tar, Tari családnevű emberek megismerjék a településen fellelhető kincseket. Hisznek abban, hogy a program hozzásegíti az itt élőket ahhoz, hogy egy nagy közösségként tudjanak készülni és fogadni az idelátogatókat. A rendezvény szikragyújtó lett, úgy váltak el a nap végén, hogy mindenképp lesz folytatása.

A pályázat által megvalósított jó gyakorlatok és közösségfejlesztő módszerek adaptálhatók más önkormányzatok számára is. Ami igazán fontos, hogy a megvalósított programok minden korosztályt szólítsanak meg és aktivizáljanak, a helyi adottságokra, értékekre, tudásra épüljenek és a lakossági igényekre reagáljanak.

NÓGRÁD MEGYEI KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ MENTOROK

Budai Krisztina, Darabos Georgina Bernadett, Baráth Katalin

Felelős kiadó:

Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ

NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.

Országos Széchényi Könyvtár

Szerkesztette: Kalmár Erika

Grafika/tördelés: Király Zoltán

A kiadvány a „Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás”

EFOP - 1.3.1 -15-2016 – 00001 projekt keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg 2016. 09.16 és 2019. 09.15 között.

Minden jog fenntartva!

Budapest, 2019.

A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás
EFOP-1.3.1-15-2016-00001 projekt
Az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

nmi.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE